

LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS (LHMT) SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

Mieli skaitytojai,

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos kurdamą tvarius tinklus tiek įstaigos viduje tarp darbuotojų, tiek išorėje Lietuvoje ir tarptautiniu mastu, teikdama patikimą informaciją apie orus ir vandenį, operatyviai informuodama visuomenę apie pavojingus hidrometeorologinius reiškinius, savo darbu prisideda prie žmonių gyvybių ir turto išsaugojimo.

Socialinės atsakomybės principų taikymas mūsų organizacijoje didina darbuotojų įsitraukimą, įstaigos veiklų efektyvumą ir naudą Lietuvos žmonėms. Siekiame didesnio visuomenės pasitikėjimo, esame motyvuoti tobulinti organizacijos veiklą, kurti patogius, reikalingus, efektyvius produktus, atsižvelgiant į klientų ir visų suinteresuotų šalių poreikius.

Labiausiai socialinės atsakomybės principai orientuoti į šias sritis – organizacijos valdymą, darbdavystės praktiką ir sąžiningą, tvarią veiklą – kur tikime, kad LHMT gali įgyvendinti didžiausią teigiamą pokytį.

Pagarbiai

Laikinais einantis direktoriaus pareigas
Saulius Balys
parašas

APIE LHMT

Misija – teikti patikimą meteorologinę ir hidrologinę informaciją, reikalingą Lietuvos nacionalinėms reikmėms ir valstybės tarptautiniams įsipareigojimams vykdyti, mažinant neigiamą nepalankių hidrometeorologinių sąlygų poveikį aplinkai ir žmogui.

Vizija – sukurta moderni LHMT, kurios teikiama išsami, operatyvi ir tiksli informacija apie paviršinių vandenų išteklius, klimatą ir orų kaitą tenkintų valstybės institucijų, visuomenės poreikius ir padėtų priimti motyvuotus darnios šalies plėtros sprendimus.

Vertybės: atvirumas, patikimumas, profesionalumas, bendradarbiavimas.

Veikla ir teikiamos paslaugos:

- hidrometeorologiniai stebėjimai, dalyvavimas valstybinio aplinkos monitoringo programoje;
- hidrometeorologinių duomenų bazių kaupimas;
- duomenų teikimas pasaulio duomenų bankams, Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastrui;
- įvairios trukmės (iki 120 valandų) bendro pobūdžio ir tikslinės prognozės;
- perspėjimai apie pavojingus hidrometeorologinius reiškinius, staigius orų pokyčius;
- oro navigacijai skirtos meteorologijos paslaugos;
- hidrometeorologinės paskirties matavimo priemonių kalibravimas ir patikros liudijimų išdavimas;
- valstybės politikos hidrometeorologijos srityje formavimas ir įgyvendinimas;
- Lietuvos Respublikos atstovavimas tarptautinėse organizacijose.

Suinteresuotos šalys:

- **darbuotojai** (206 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ir valstybės tarnautojai);
- **klientai** (VĮ Lietuvos oro uostai, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, AB Lietuvos geležinkeliai, VĮ Oro navigacija, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, teisėsaugos institucijos, energijos paslaugų teikėjai, savivaldybės, draudimo bendrovės ir kt.);
- **valstybinės institucijos** (Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija);
- **žiniasklaida** (VŠĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija ir kitos įstaigos kiekvieną dieną skleidžiančios LHMT teikiamą informaciją);
- **Lietuvos Respublikos gyventojai** (visiems LR gyventojams kasdien yra prieinama informacija apie šalies orus ir vandenį interneto svetainėje <https://www.meteo.lt>);
- **tarptautinės organizacijos** (LHMT atstovauja Lietuvai Pasaulinėje meteorologijos organizacijoje (*angl., World Meteorological Organization, WMO*), Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacijoje (*angl., European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites, EUMETSAT*), Europos vidutinės trukmės orų prognozavimo centre (*angl., The European Centre for Medium-Range Forecasts, ECMWF*)).

ORGANIZACIJOS VALDYMAS

Struktūra. Po struktūrinių pertvarkymų LHMT struktūra tapo plokštesnė, padalinių nuostatuose aiškiai nustatytos kiekvieno padalinio funkcijos, atsakomybės ribos, uždaviniai. Efektyviai valdyti organizaciją padeda pasirašomi darbuotojų įgaliojimų delegavimo dokumentai.

Vadovavimas. LHMT vadovybė nustato LHMT ateities viziją ir tikslus, nurodo veiklos kryptis padaliniams ir kuria aplinką, kurioje visi darbuotojai sutelkiami dirbti, kryptingai siekti strateginių tikslų.

Procesų metodo taikymas. Rezultatai pasiekiami efektyviau, kai veikla ir su tuo susiję ištekliai valdomi kaip procesas. Siekiant vadovybės nustatytų tikslų įgyvendinimo, procesai identifikuojami, analizuojama jų tarpusavio sąveika. LHMT siekia, kad visi veikiantys procesai veiktų kaip vieninga visuma, vieno proceso veiklos produktai būtų perduodami kitiems procesams. Nustatomi procesų veikimo kriterijai, vertinami jų rezultatai, procesai nuolat tobulinami, gerinama jų tarpusavio sąveika, taip skatinant efektyvią komunikaciją ir bendradarbiavimą tarp padalinių, sutelkiant pastangas svarbiausiems procesams atlikti.

Nuolatinis tobulėjimas. LHMT nuolat tobulina veiklą visais lygiais, siekdama didesnio jos efektyvumo ir lankstumo. Tuo tikslu įdiegtos ir taikomos kokybės vadybos sistemos, atitinkančios ISO 9001:2015 ir ISO 17025:2018 reikalavimus. Kokybės politika ir tikslai kasmet analizuojami, peržiūrimi bei koreguojami.

Standartizuotos procedūros. Hidrometeorologinių duomenų rinkimas, vertinimas, tikrinimas ir kaupimas atliekamas vadovaujantis mokliškai pagrįstomis metodikomis, laikantis WMO rekomendacijų. Paspėjimai apie pavojingus hidrometeorologinius reiškinius teikiami pagal tiksliai aprašytas procedūras. Meteorologijos paslaugų oro navigacijai teikimas vykdomas griežtai vadovaujantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (*angl. ICAO*) teisės aktais. Skaidrus pirkimų vykdymas LHMT užtikrinamas patvirtintomis pirkimų vykdymą reguliuojančiomis tvarkomis. Laikomasi korupcijos prevencijos teisės aktų nuostatų, yra paskirti už tinkamą korupcijos prevencijos politikos vykdymą atsakingi asmenys. Darbuotojų atrankų procesas organizuojamas vadovaujantis standartizuotomis procedūromis, atrankos pokalbiuose dalyvauja ne vien padalinių vadovai, bet ir atrankų specialistai.

Pagrįsti sprendimai. LHMT veiklos didžiausia vertė – tikslūs duomenys, operatyvumas bei objektyvumas, patikima informacija pagrįsti kompetentingi sprendimai. Vadovų ir specialistų sprendimai grindžiami duomenų ir informacijos analize bei logika. Duomenys analizuojami naudojant įteisintus metodus ir prieinami visiems, kuriems jų reikia.

Darbuotojų įsitraukimas. Visų lygių darbuotojų aktyvumas LHMT veikloje yra LHMT sėkmės pagrindas. LHMT skatina darbuotojų įsitraukimą į veiklą ir siekia panaudoti jų gebėjimus. Vadovybė kuria aplinką, kurioje atvirai aptariami klausimai, keičiamasi nuomonėmis ir patirtimi. Darbuotojai supranta savo vaidmenį, imasi problemų sprendimo ir prisiima atsakomybę už sprendimus pagal deleguotą atsakomybę ir įgaliojimus.

Informacijos teikimas. LHMT yra praktikuojamas ir skatinamas etiškas elgesys, atskaitomybė ir skaidrumas. Įvairių veiklos sričių vidiniai ir išoriniai auditai padeda tobulinti veiklų procesus. LHMT interneto svetainėje yra viešinami įstaigos ir vadovų metiniai veiklos uždaviniai, taip pat LHMT veiklos ataskaitos. Darbuotojams informacija apie organizacijos veiklą, pokyčius yra nuolat teikiama el. paštu, įstaigos vidinėje vartotojų valdymo sistemoje ir periodinių susirinkimų metu.

DARBDAVYSTĖS PRAKTIKA

Reikalavimų darbdavystės praktikai laikymasis. LHMT yra užtikrinamos darbo saugos ir higienos reikalavimus atitinkančios sąlygos. Darbuotojų sveikatos patikros išlaidos yra kompensuojamos arba, kai tai yra įmanoma, tokia patikra yra organizuojama darbo vietoje darbuotojams patogiu metu. Pamainų ir atostogų grafikai sudaromi atsižvelgiant ir į poveikį darbuotojo šeimos nariams. LHMT nėra diskriminacijos įdarbinimo ar atleidimo sprendimuose. Veikia aiškiai apibrėžta darbuotojų vertinimo sistema. Papildomai atliekamas vadovų 360° vertinimas. Darbuotojams iškilusius klausimus padeda spręsti *Darbo taryba*.

Darbuotojų teisės ir pareigos, lygios galimybės. Nepaisant lyties, amžiaus, priklausymo įvairioms mažumoms darbuotojams užtikrinamos vienodos galimybės užimti jų kvalifikaciją atitinkančias pareigas ir gauti lygiavertį atlygį bei sudaromos vienodos darbo sąlygos; negalią turintiems darbuotojams yra mokamas teisingas darbo užmokestis ir vienodas apmokėjimas už lygiavertį darbą. Darbuotojų teisės, pareigos ir atliekamos funkcijos yra reglamentuotos Vidaus tvarkos taisyklėse ir pareigybių aprašymuose. Sudaromos vienodos galimybės būti perkeltiems į aukštesnes ar kitas pareigas, atsižvelgiant į objektyvius kriterijus. Užtikrinama darbuotojų teisė į poilsį, laisvalaikį, mokamas kasmetines atostogas, apmokėjimą už darbą valstybinių švenčių dienomis ir pan. Darbuotojai įtraukiami į sprendimų, susijusių su jų veikla, priėmimą.

Darbuotojų ugdymas. LHMT yra atliekamas darbuotojų kompetencijų vertinimas. Darbuotojų ugdymui kasmet skiriamos įstaigos lėšos, sudaromi ugdymo planai pagal prioritetą atrinkus labiausiai reikalingas ugdyti kompetencijas; skatinamas nemokamai prieinamas nuotolinis darbuotojų mokymas (užsienio kalbomis), organizuojamas užsienio organizacijų ir įvairių universitetų. rūpinamasi, kad būtų prieinama ir nuotolinių mokymų platforma, kurioje mokymai lietuvių kalba yra pasiekiami visiems organizacijos darbuotojams. Darbuotojų kompetencija ugdoma vidinių ir teminių mokymų pagalba, kai mokymus vieni kitiems veda darbuotojai.

Darbo aplinka, motyvavimas. LHMT rūpinamasi darbo aplinka ir priemonėmis. Priklausomai nuo darbo pobūdžio, sudaromos sąlygos dirbti nuotoliniu būdu. Neturintiems galimybių dirbti nuotoliniu būdu, atsižvelgiant į jų užimamas pareigas, taikomas lankstus darbo grafikas. Visiems darbuotojams sudarytos sąlygos pertraukų metu pavalgyti ir pailsėti tam pritaikytose atskirose patalpose.

Siekiant kurti palankesnę darbo aplinką, atliekami darbuotojų nuomonių tyrimai. Jų metu renkamos anoniminės nuomonės apie darbo aplinką, atmosferą darbe, padalinių veiklą, kolegų darbą, bendradarbiavimą, informacijos sklaidą, motyvaciją ir vertybes. Lyginant 2017 ir 2019 metų apklausų rezultatus ir remiantis Gallup Q12 metodu, nustatyta, kad LHMT darbuotojų

įsitraukimas padidėjo 0,25 dalimi iki 3,64 (iš 5). Tai džiugina, nes neseni dideli pokyčiai (struktūriniai pertvarkymai, sumažintas finansavimas, darbuotojų skaičiaus mažinimas ~20%) nebuvo pozityvūs.

Darbuotojų iniciatyvos. Darbuotojų iniciatyva veikia knygų mainų biblioteka. Savanoriškais pagrindais darbuotojai dalyvauja *Išorinės komunikacijos* bei *Aplinkos ir renginių organizavimo* komitetų veikloje, tokiu būdu labiau įsitraukdami į organizacijos veiklą, prisidedami prie teigiamo LHMT įvaizdžio formavimo išorėje, atvirumo ir bendradarbiavimo politikos puoselėjimo tarp įstaigos padalinių. Darbuotojai organizuoja naujus (pvz., *Protmūšis per pietų pertrauką*) ir tradicinius kasmetinius renginius, mini ir švenčia profesines dienas – Pasaulinę vandens ir Pasaulinę meteorologijos dienas.

SAŽININGA, TVARI VEIKLA

Pagrindinis dėmesys – vartotojams. LHMT vykdo veiklą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir tarptautinių reikalavimų nuostatais, siekdama patenkinti vartotojų bei paslaugų gavėjų poreikius. LHMT dirba vartotojams, todėl siekia suprasti jų poreikius ir tenkinti jų reikalavimus, taiko priemones grįžtamojo ryšio gavimui, analizuoja duomenis ir imasi atitinkamų veiksmų. LHMT inicijuoja vartotojų švietimui ir ugdymui skirtus renginius, pristatymus. Nuo 2019 m. rugsėjo LHMT teikia nemokamą prieigą prie dalies skaitmeninės orų prognozės duomenų ir leidžia jais naudotis kuriant orų programėles ir integruojant duomenis į įvairias vartotojų naudojamą sistemas (duomenys skelbiami <https://api.meteo.lt>). Svarbiausia įstaigos informacija skelbiama interneto svetainėje <http://www.meteo.lt>.

Sąžiningas elgesys su tiekėjais. LHMT pirkimų skaidrumas užtikrinamas laikantis aiškių ir skaidrių viešųjų pirkimų procedūrų. Už įsigytas prekes, paslaugas ir darbus yra mokama sutartyse nustatyta kaina, atsiskaitoma laiku, kai prekės paslaugos ir darbai atlikti tinkamai ir laikantis sutartų terminų. LHMT visuomet siekia taikiai spręsti iškilusias problemas, tačiau prireikus elgiasi principingai ir dėl kilusio ginčo kreipiasi į teismą, siekdama apginti savo teisėtus interesus ir būdama atvira bei atsakinga prieš visuomenę dėl tinkamo valstybės biudžeto lėšų panaudojimo.

Abipusiškai naudingi santykiai su partneriais. Keitimasis informacija, bendrų veiklų, jų tobulinimo ir plėtros planai ne tik kuria abipusiškai naudingus santykius su partneriais, bet ir padeda geriau tenkinti vartotojų poreikius. LHMT bendradarbiauja su kitų šalių hidrometeorologijos organizacijomis, mokosi iš jų gerosios praktikos, dalijasi savo patirtimi.

Racionalus išteklių naudojimas. Dokumentų spausdinimui sunaudojama vis mažiau popieriaus ir kitų resursų. Asmeniniai kabinetų spausdintuvai pakeisti į du nuomojamus bendro naudojimo daugiafunkcinius įrenginius; sparčiai pereinama prie elektroninių dokumentų valdymo, dokumentų derinimo vizavimo ir pasirašymo procedūros atliekamos elektroniniu būdu. Dokumentai spausdinami ant abiejų lapo pusių, vidiniam poreikiui spausdinami ant juodraštinio popieriaus. Nebenaudojami daiktai parduodami aukcione arba pristatomi perdirbimui. Taikomi „žaliųjų pirkimų“ principai. Rūšiuojamos atliekos.

Nauda bendruomenėms. LHMT darbuotojai skiria dėmesį vaikų ir jaunimo ugdymui, darželio grupėse ir mokyklų klasėse veda pamokas, seminarus. Kiekvienais metais LHMT suteikia galimybę universitetų studentams atlikti darbo praktiką. Administraciniame pastate, meteorologijos stotyse visoje Lietuvoje vyksta ekskursijos, pristatoma LHMT specialistų vykdomų veiklų specifika, supažindinama su hidrometeorologinių reiškinių poveikiu aplinkai, diskutuojama klimato kaitos klausimais. Darbuotojai jau tradiciškai dalyvauja pyragų dienos renginiuose, kurių metu suaukotos lėšos pervedamos darbuotojų pasirinktai organizacijai.

Ryšiai su kitomis organizacijomis. LHMT kuria ir puoselėja ryšius su mokslo įstaigomis: mokyklose vykdoma šviečiamoji veikla, skaitomi pranešimai; su universitetais bendradarbiaujama siekiant padėti kurti poreikius atitinkančias mokymų programas. Savo iniciatyva LHMT sukūrė savivaldybėms skirtą *Kompetencijų centrą*, kuriame nuotoliniu būdu organizuojamų susitikimų metu savivaldybėms yra teikiama informacija apie prognozuojamus hidrometeorologinius reiškinius ir galimą jų poveikį. Esant stichinių ar katastrofinių reiškinių tikimybei, LHMT specialistai operatyviai informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos, kuris savo ruožtu operatyviai siunčia perspėjimus Lietuvos Respublikos gyventojams.

LHMT dalijimasis patirtimi ir indėlis į tarptautinius projektus. LHMT kartu su kitais Baltijos jūros regiono šalių specialistais dalyvauja *Baltic+* kursuose, finansuojamuose *EUMETSAT*. Jų metu mūsų darbuotojai ne tik semiasi patirties, bet ir dalijasi savąja skaitydami pranešimus kitiems kursų dalyviams. LHMT aktyviai dalyvauja Šiaurės šalių skaitmeninių orų prognozių modelių vystymo projekte (*angl., Nordic Numerical Weather Prediction, NORDNWP*), kurio tikslas – sutelkti Šiaurės šalių finansus bei gebėjimus bendram skaitmeniniam orų prognozavimui, siekiant, kad nuo 2022 m., naudojant bendrus skaitmeninius modelius, būtų kuriamos ir teikiamos geriausios skaitmeninės orų prognozės projekte dalyvaujančių šalių teritorijose.